

OKRUŽNI SUD U MITROVICI
K. br. 02/2010
05. jul 2010.

U IME NARODA

OKRUŽNI SUD U MITROVICI, u sudskom veću sastavljenom od EULEKS sudije Hajnalke Karpati u svojstvu predsednika veća, EULEKS sudija Čarlsa L. Smita III i Nikolaja Enčeva u svojstvu članova veća, uz učešće EULEKS pravnog referenta Tare Kan u svojstvu zapisničara (osim poslednjeg dana pretresa kada ju je menjala EULEKS pravni referent Zane Ratnis), u krivičnom predmetu protiv:

D.Đ., optuženog, po optužnici javnog tužioca EULEKS-a PP. br. 72/2008 od 11. juna 2009. i zavedenoj u pisarnici Okružnog suda u Mitrovici dana 15. juna 2009. godine, za sledeća krivična dela:

- **teško ubistvo**, suprotno članu 147, tačka 4 Privremenog krivičnog zakona Kosova (PKZK)
- **ubistvo u pokušaju**, suprotno članu 146 u vezi člana 20 PKZK
- **neovlašćeno vlasništvo, kontrola, posedovanje ili upotreba oružja**, suprotno članu 328, stav (2) PKZK;

Nakon održanog glavnog pretresa otvorenog za javnost 15., 19., 28. aprila, 24. juna i 5. jula 2010. godine, sve u prisustvu optuženog **D.Đ.**, njegovog branioca Redžepa Kačaniku, javnog tužioca EULEKS-a Marije Bamie, oštećenih stranaka, Z.M. i S.Đ., pravnog zastupnika oštećene stranke Z.M., Bobana Savića (osim na saslušanju dana 24. juna i naknadno kada je Miodrag Brkljač preuzeo), nakon većanja i glasanja veća održanih 5. jula 2010. godine, istog dana, shodno članu 392, stav (1) Privremenog zakona o krivičnom postupku Kosova, javno oglasio i u prisustvu optuženog, njegovog branioca Redžepa Kačaniku, javnog tužioca EULEKS-a Marije Bamie, oštećenih stranaka Z.M. i S.Đ., pravnog zastupnika oštećene stranke, Miodraga Brkljača, sledeću:

PRESUDU

I.) Optuženi **D.Đ.**, sa nadimkom **G.**, sin M. Đ. i M. B. , rođen . godine, u , opština , kosovski S. , sa poslednjim poznatim prebivalištem u ulici u , sa završenom srednjom školom, radnik sa prosečnim primanjem u iznosu od 15.000 - 16.000 srpskih dinara, oženjen, otac dece, nije ranije osuđivan, u pritvoru od

A) je

PROGLAŠEN KRIVIM

- **jer** je optuženi bio u posedu oružja , proizvedenog u , kalibra mm, sa serijskim brojem bez važeće dozvole tokom nepoznatog vremenskog perioda do .

Postupajući tako, optuženi **D.Đ.** je počinio i krivično je odgovoran za krivično delo

neovlašćeno vlasništvo, kontrola, posedovanje ili upotreba oružja, suprotno članu 328, stav (2) PKZK.

Zbog toga, optuženi **D.Đ.** je

OSUĐEN

- na 2 /dve/ godine zatvorske kazne za krivično delo neovlašćeno vlasništvo, kontrola, posedovanje ili upotreba oružja.

Vreme provedeno u sudskom pritvoru od . biće uračunato shodno članu 73, stav (1) PKZK.

B) Sud

DONOSI ODLUKU

- **jer** je dana . godine oko časa, u , u ulici , iz svoje kuće, optuženi **D.Đ.** u stanju privremenog duševnog poremećaja definisanog kao paranoidna psihotična reakcija, ispalio nekoliko hitaca iz poluautomatskog oružja , proizvedenog u , kalibra mm, sa serijskim brojem , čime je ubio R.M- koji je iskrvario do smrti na putu do bolnice zbog višestrukih telesnih povreda od prodrlih metaka. Optuženi je takođe pucao u P.Đ. koji je zadobio povrede od metaka, i bio na putu oporavka, kada je preminuo . godine od začepljenja plućnog krila krvnim ugruškom -

da je optuženi **D.Đ.** počinio, ali zbog neuračunljivosti shodno članu 12, stav (1) **se ne smatra krivično odgovornim** za krivično delo

teško ubistvo suprotno članu 147, tačke 4 i 11 PKZK.

Zbog toga, sud izriče **meru obaveznog psihijatrijskog lečenja na slobodi** shodno tački 5 i tački 12.3 UNMIK uredbe 2004/34 o “Krivичnom postupku koji uključuje počinioce sa duševnim poremećajima”;

Mera obaveznog psihijatrijskog lečenja na slobodi biće vršena, prema sledećem:

- mera obaveznog psihijatrijskog lečenja vršiće se u Domu zdravlja - , u Specijalističkoj neuropsihijatrijskoj klinici;
- **D.Đ.** će se javiti na lečenje dr R.J. u Domu zdravlja - , u Specijlističkoj neuropsihijatrijskoj klinici dana . godine u časova, nakon čega će se ambulantno lečenje vršiti pod redovnim i budnim nadzorom psihijatra;

Oružje , proizvedeno u , kalibra mm, sa serijskim brojem , se ovim oduzima shodno članu 60, stav (1) i članu 328, satv (5) PKZK.

Optuženi **D.Đ.** će nadoknaditi deo troškova krivičnog postupka shodno članu 102, stav (1) PZKPK, izuzev troškova usmenog i pismenog prevođenja. Shodno članu 102, stav (1) PZKPK, on neće nadoknaditi troškove vezane za optužbu ubistva. Shodno članu 100, stavu (2) PZKPK, sud će doneti zasebno rešenje o iznosu troškova kada se dobiju takvi podaci.

Imovinski zahtev oštećene stranke se upućuje na parnični postupak shodno članu 112, stav (3) PZKPK.

Obrazloženje

A. Istorijat postupka

Optužnica PP br. 72/08 od 11. juna 2009. godine, koju je Okružnom sudu u Mitrovici podnela tužilac EULEKS-a Marija Bamia dana 15. juna 2009. godine, teretila je optuženog D.Đ. za teško ubistvo, kršeći član 147, stav (4) Privremenog krivičnog zakona Kosova (PKZK), ubistvo u pokušaju, kršeći član 146 u vezi člana 20 PKZK, i neovlašćeno vlasništvo, kontrolu, posedovanje ili upotrebu oružja, kršeći član 328, stav (2) PKZK.

Sudije EULEKS-a su preuzele predmet dana 18. novembra 2009. godine. Optužnica je potvrđena 25. januara 2010. godine.

Glavni pretres je održan 15., 19. i 28. aprila 2010. godine, 24. juna 2010. godine, i 05. jula 2010. godine. Završne reči tužioca Marije Bamie, zastupnika oštećene stranke Midoraga Brkljača, i branioca Redžepa Kačaniku su date 05. jula 2010. godine. Presuda je usmeno saopštena istog dana.

A. Nadležnost suda

Po članu 23, tačka 1) i) Privremenog zakona o krivičnom postupku Kosova (PZKPK), okružni sudovi su nadležni da vode krivične predmete koji uključuju optužbe za koje zakon dozvoljava izricanje zatvorske kazne u trajanju od najmanje pet godina. Shodno članu 27, stav (1) PZKPK, teritorijalna nadležnost pripada sudu u okrugu gde je krivično delo navodno izvršeno.

Optuženi se tereti za krivično delo teško ubistvo shodno članu 147 PKZK, koji dozvoljava izricanja zatvorske kazne u trajanju od najmanje deset godina. U optužnici u ovom predmetu, optuženi je navodno učinio krivična dela u _____, koji leži unutar Mitrovačkog okruga.

Zbog toga, Okružni sud u Mitrovici je nadležni sudski organ koji vodi ovaj krivični postupak.

Dana 18. novembra 2009. godine, predsednica Skupštine EULEKS sudija je izdala rešenje da EULEKS sudije preuzmu predmet na osnovu člana 3.3 Zakon o nadležnosti¹ i dodelila ga EULEKS sudijama u Okružnom sudu u Mitrovici. Stoga, EULEKS sudije imenovane u Okružnom sudu u Mitrovici su nadležne da sude u ovom krivičnom predmetu. Veće je sastavljeno od EULEKS sudije krivičara Hajnalke Veronike Karpati u

¹ Zakon br. 03/L-053, Zakon o nadležnosti, odabiru predmeta i dodeli predmeta EULEKS sudijama i tužiocima na Kosovu.

svojstvu predsjednika veća, i EULEKS sudija Čarlsa L. Smita, III i Nikolaja Enčeva u svojstvu članova veća.

B. Rezime izvedenih dokaza

Tokom trajanja glavnog pretresa saslušani su sledeći svedoci:

- (1) S.Đ. (oštećena stranka), 15. aprila 2010.
- (2) B.Đ., 15. aprila 2010.
- (3) P.Đ. (oštećena stranka), 19. aprila 2010.
- (4) M.Đ., 19. aprila 2010.
- (5) policijski službenik M.V., 19. aprila 2010.
- (6) S.Đ., 28. aprila 2010.
- (7) policijski službenik S.V., 28. aprila 2010.
- (8) veštak dr R.J., 28. aprila 2010.
- (9) veštak dr F.D., 28. aprila 2010.
- (10) Lj.B., 24. juna 2010.

Dana 15. aprila 2010. godine, sledeći dokumenti su uneti u zapisnik:

- (11) Izjava V.K.,
- (12) Izjava M.Đ., od

Dana 24. juna 2010. godine, sledeći dokumenti su uneti u zapisnik:

- (13) Izjava P.Đ.,
- (14) Obdukcijски nalaz R.M.,
- (15) Obdukcijски nalaz P.Đ.,
- (16) Psihijatrijsko veštačenje **D.Đ.** iz – opština , dr R.J.,
- (17) Psihološki izveštaj **D.Đ.**, dr N.M.,
- (18) Nalaz o stanju mentalnog zdravlja **D.Đ.**, rodenog . godine u , dr N.M. i dr F.D.,
- (19) Inicijalni izveštaj o incidentu, policijski službenik Lj.R., narednik M.Đ. i kapetan D.B.,
- (20) Izveštaj o toku istrage, policijski službenik S.Đ.,
- (21) Formulari za ispitivanje laboratorije forenzike
- (22) Zapisnik sa mesta zločina, KPS
- (23) Izveštaj policajca M.Đ.,
- (24) Izveštaj o toku istrage, policijski službenik S.Đ.,
- (25) Izveštaj o smrti pokojnog M.R., dr M. M. ,
- (26) Izveštaj o smrti (R.M.), dr M. D. .
- (27) Krivična prijava, policijski službenik S.Đ.,
- (28) Forenzički identifikacioni izveštaj, policajski službenik S.Đ.,
- (29) Lista pronađenog oružja, policijski službenik S.V.,

- (30) Policijska skica, str. 149 iz fascikle tužilaštva.
- (31) Opis albuma fotografija,
- (32) Policijski službeni memorandum, narednik D.L., . (str. 243 iz fascikle tužilaštva).
- (33) Otpusna lista sa epikrizom (P.Đ.), dr Lj.J., .
- (34) Potvrda o smrti (P.Đ.), dr Lj.J., .

Na ročištu glavnog pretresa dana 24. juna 2010. godine, optuženi je dao izjavu i odgovarao na pitanja.

A. Ocena izvedenih dokaza

1. Činjenični nalazi

Nakon što su dokazi izvedeni na glavnom pretresu, sud smatra da su dokazane sledeće činjenice:

Dana . godine, u približno sata, **D.Đ.** je telefonom pozvao S.Đ. jer je video nepoznat automobil parkiran ispred njihovog mesta stanovanja. S.Đ. je izašao vani i razgovarao sa vozačem, koji je rekao da se automobil pokvario. On je potom rekao vozaču da pomeri automobil i vratio se unutra.

Ubrzo potom, **D.Đ.** je pozvao telefonom S.Đ. po drugi put zbog drugog vozila parkiranog blizu njihove kuće i tražio od njega da upozori policiju. S.Đ. je ponovo izašao vani, gde je sreo svog strica P.Đ.. Tada je svojim vozilom stigao R.M..

S.Đ., P.Đ. i R.M. su stajali vani ispred kuće porodice Đ. i razgovarali. Tada se S.Đ. udaljio od ostale dvojice muškaraca prema poslovnom lokalu koji se nalazi na posedu. U tom trenutku, **D.Đ.** je počeo da puca iz automatske puške kalibra mm sa prozora iz potkrovlja kuće prema P.Đ. i R.M.. Najmanje metaka je ispaljeno², koji su pogodili i P.Đ. i R.M.-. R.M. je pao na zemlju, S.Đ. se sakrio blizu kuće, a P.Đ. je pobeo suprotno od kuće.

S.Đ. je M.. automobilom odmah odvezao R.M- u Dom zdravlja u . R.M. je zadobio dve ozbiljne rane od metaka koje su izazvale njegovu smrt u sata dana . godine.³

P.Đ. je zadobio tri rane od metaka, u desnoj nozi, levom ramenu i desnoj ruci.⁴ On je bio lečen na intenzivnom odeljenju Zdravstvenog centra u i oporavljao se kada je

² Policija je pronšla čaura od metaka kalibra mm na mestu zločina, Formular za ispitivanje laboratorije forenzike, br. .

³ Obdukcijiski nalaz (R. M.), Medicinski fakultet u Prištini, Institut za anatomiju patologije, S br. .

⁴ Obdukcijiski nalaz, Medicinski fakultet u Prištini, Institut za anatomiju patologije, .

iznenada preminuo dana kasnije, dana . od začepljenja plućnog krila krvnim ugruškom.

2. Dokazi koji utvrđuju činjenične nalaze

Osim optuženog, S.Đ. je jedini svedok koji je preživeo događaj. Sud smatra da je njegovo svedočenje od 15. aprila 2010. u vezi činjeničnih događaja kritične noći verodostojno i pouzdano. Ono je takođe potvrđeno svedočenjima policijskih službenika S.Đ. i S.V., i delimičnim svedočenjem D.Đ. (u vezi dela večeri koje je mogao da se seti), i forenzičkim dokazima. S.Đ. je svedočio kao što sledi.

Dana . godine, u približno časa, S.Đ. je bio kod kuće kada je primio poziv od svog brata, optuženog **D.Đ.**, po pitanju vozila koje je bilo parkirano ispred kuće koju su delili. S.Đ. je izašao ispred i prepoznao osobu po imenu V. u . Kratko su razgovarali i S.Đ. mu je rekao da pomeri svoj automobil. U to vreme, svetla u kući **D.Đ.** su bila isključena, i **D.Đ.** je iz unutrašnjosti kuće viknuo nepoznatoj osobi da pomeri svoj automobil. Nakon što je čovek pomerio svoj automobil, S.Đ. se vratio u svoj dom.

Nekoliko minuta kasnije, S.Đ. je primio drugi telefonski poziv od **D.Đ.** po pitanju drugog vozila parkiranog blizu njihove kuće. S.Đ. se vratio ispred prednjeg dela kuće, tokom kog vremena je stigao njihov stric, P.Đ.. Dok su oni razgovarali, R.M., koji je izvodio neke električne radove na kući, je stigao u svom vozilu i parkirao se na mestu za parking.

Nakon što su trojica muškaraca kratko razgovarali ispred kuće, S.Đ. je krenuo prema poslovnom lokalu na posedu, dok su R.M. i P.Đ. uzimali neke alate iz M. automobila. Dok su oni koračali natrag prema kući, odjednom se dogodila rafalna paljba. Sa mesta na terasi pored kuće, S.Đ. je mogao da vidi da je plamen paljbe dolazio iz pravca kuće, ali nije mogao da vidi ko je pucao. Video je čaure metaka kako padaju is pravca kuće i čuo je **D.Đ.** kako viče “Šta radite tamo?” S.Đ. je povikao “Ne pucaj, to smo mi!”

Policijci S.Đ. i S. V. su svedočili da je istraga policije na licu mesta utvrdila da su hici ispaljeni iz potkrovlja kuće.

Nakon što je bio pogođen mecima, R.M. je pao na zemlju. P.Đ. je pobegao u pravcu suprotno od kuće i bio je takođe pogođen mecima. Prema svedočenju policajca S.V. i prema forenzičkom idenitifikacionom izveštaju od . godine, policija je na mestu zločina pronašla čaura kalibra mm.

S.Đ. je M. automobilom odmah odvezao R.M- u bolnicu, i potom se vratio kući gde je video ranjenog P.Đ. ispred kuće i kola hitne pomoći. **D.Đ.** je takođe bio prisutan. S.Đ. je pitao **D.Đ.** zašto je pucao na njih. **D.** je počeo da čupa kosu i pitao “šta ste radili ovde?” S.Đ. je potom pitao gde se nalazilo oružje, a **D.Đ.** mu je rekao da je oružje na spratu.⁵

⁵ U obe njegove izjave datoj policiji i tužiocu , S. Đ. je svedočio da ga je **D. Đ.** obavestio o mestu oružja unutar kuće. Tokom svedočenja S. Đ. na sudu 15. aprila 2010. godine, on se nije setio da je **D. Đ.** odgovorio na njegovo pitanje. Međutim, sud veruje da izjave date policiji i tužiocu koje su uzete vremenski bliže događaju predstavljaju potpunije sećanje.

Policajac S.Đ., koji je prvi stigao na mesto zajedno sa policajcem M.V. , je potvrdio, nakon što su stigli, da su **D.Đ.** i S.Đ. stajali ispred kuće. S.Đ. je posvedočio da je policija pitala šta se desilo i da je S.Đ. izjavio da je **D.Đ.** ispalio hice. Potom je **D.Đ.** to priznao, izjavivši “Uradio sam šta sam uradio”. Policajac S.V. je takođe potvrdio da je S.Đ. obavestio policiju da je **D.Đ.** ispalio hice na ljude.

S.Đ. je ušao u kuću i locirao automatsku pušku na gornjem spratu. Bila su šaržera svezani zajedno, i S.Đ. je otklonio šaržere od puške, i takođe uklonio iz cevi. Pušku je doneo dole. Policajac S.V. je svedočio da je S.Đ. obavestio policiju o lokaciji puške, koju je on smestio u korito za veš u jednoj od soba na prvom spratu kuće. Policija je oduzela pušku i šaržera zalepljena trakom zajedno. šaržer, je bio prazan dok je drugi sadržao metaka.

3. Svedočenje i verodostojnost svedoka B.Đ.

Sud nalazi da svedočenje B.Đ. nije verodostojno zbog značajnih kontradiktornosti između njene izjave datoj policiji dana . godine i svedočenja u sudnici.

B.Đ. je svedočila da je u kritičnoj noći **D.Đ.** bio u kuhinji kada je B.Đ. otišla u sobu njihovog sina i zaspala. Probudio ju je zvuk pucnjave i ona je potrčala u hodnik gde je videla **D.Đ.** kako stoji i pušku na podu.

Ovaj iskaz se značajno razlikuje od izjave B.Đ. datoj policiji, koja je data neposredno nakon događaja kada su pojedinosti događaja bili najsvežiji u njenom sećanju. U to vreme, ona je pružila, *inter alia*, sledeće precizne pojedinosti:

- **D.Đ.** je rekao B.Đ. da će ostati budan da pazi na ljude koji bi mogli da pokušaju da ih pokradu.
- **D.Đ.** je otišao na gornji sprat kuće sa madracom kako bi odatle čuvao kuću.
- B.Đ. je pokušala da ubedi **D.Đ.** da ne čuva kuću čitave noći jer je morao da vozi narednog jutra.
- B.Đ. je čula da pucnjava dolazi sa gornjeg sprata gde se nalazio **D.Đ.**, i ona je njemu viknula “Ne pucaj, da li želiš da ubiješ R., M. i P.!”
- Nakon pucnjave, **D.Đ.** je sišao sa gornjeg sprata sa puškom u ruci.

B.Đ. je, tokom njenog svedočenja, bila direktno ispitana o ovom pojedinostima. Ona je opovrgla da su gore navedene tvrdnje tačne, pripisujući to činjenici da su se tvrdnje našle u njenoj policijskoj izjavi zbog njenog “stanja šoka” kada je policija razgovarala sa njom dana . godine. Međutim, ona je potvrdila sudu da joj je policija, nakon njenog razgovora, pročitala njenu izjavu i da ju je ona potpisala bez primedaba. Ona je takođe

svedočila da je istog dana od policije primila primerak svoje izjave, i da se i dalje nije protivila sadržanim informacijama, čak i kada je priznala da je uvidela da informacije nisu bile tačne. U stvari, B.Đ. nije pokušala da ispravi ove navodno netačne tvrdnje do gotovo dana kasnije, kada je sa njom razgovarao javni tužilac dana . godine.

Sud smatra da su razlike između njene izjave datoj policiji i njenog svdočenja prevelike kako bi se pripisale mogućim običnim pogrešnim izjavama tokom njenog razgovora sa policijom. Sud takođe ne veruje da je policija prizvala takve tvrdnje. Pored toga, da je B.Đ. greškom pružila takve pojedinosti dok je bila u stanju šoka, pojedinosti koje sud uviđa bi bile u skladu sa događajima iz te noći prema svedočenjima drugih, sud ne nalazi za verodostojno da bi se ona složila sa izjavom nakon što ju je čula naglas pročitano, poptisala izjavu i primila primerak, a da nije ispravila izjavu gotovo dana.

Sud je takođe uvideo da je B.Đ. prilikom ispitivanju tokom njenog svedočenja oklevala i izbegavala odgovore kada bi njeni odgovori mogli da se smatraju štetnim za predmet njenog supruga. Na primer, javni tužilac ju je jasno i direktno pitao da li je **D.Đ.** imao “neko oružje kod sebe” kada ga je ona videla u hodniku neposredno nakon pucnjave. Ona je odgovorila “Ne”⁶. Kasnije, bila je suočena sa izjavom datoj policiji da je videla **D.Đ.** sa puškom u ruci, na šta je odgovorila “nije imao ništa u rukama”.⁷ Tek nakon što je upitana po treći put, ona je priznala da jeste videla oružje u hodniku sa **D.Đ.**, koga ranije nije bilo tamo.⁸ Jasno je da je B.Đ. tokom svog svedočenja vodila računa da prikaže optuženog, svog supruga, u najboljem mogućem svetlu.

Zbog ovih razloga, sud prihvata izjavu B.Đ. datoj policiji dana . kao verodostojni i tačniji prikaz događaja iz te noći, i odbacuje modifikaciju događaja što je pokušano tokom njenog svedočenja na sudu. Sud je stoga za osnovu svojih činjeničnih nalaza uzeo njenu izjavu datoj policiji.

4. Izjava pokojne žrtve P.Đ.

Dana . godine, policija je razgovarala sa P.Đ. dok se nalazio u bolnici. Njegova izjava je data u opštim naznakama_ bez iscrpnih detalja, i generalno potvrđuje prikaz S.Đ. dat iznad – da su trojica muškaraca stajala ispred prednjeg dela kuće i razgovarali, kada su iznenada ispaljeni hici. Međutim, postoji jedna značajna kontradiktornost u izjavi; P.Đ. je izjavio da je D.Đ. bio ispred kuće sa S.Đ. i R.M. kada je P.Đ. stigao, i da je **D.Đ.** razgovarao sa muškarcima, rukovao se i ušao u kuću.

⁶ Zapisnik sa glavnog pretresa, 15. april 2010., str. 20.

⁷ Zapisnik sa glavnog pretresa, 15. april 2010., str. 24.

⁸ Zapisnik sa glavnog pretresa, 15. april 2010., str. 26.

Moguće je da P.Đ., zbog stresa usled povreda i/ili zbog delovanja lekova, nije bio u najboljem stanju da se jasno i tačno priseti tokom razgovora sa policijom. Međutim, zbog njegove nesrećne smrti, nije postojala mogućnost da se tokom kasnijeg razgovora ili na sudu pojasni ovo neslaganje.

Pošto prema prikazima S.Đ., **D.Đ.** i B.Đ., **D.Đ.** nije bio ispred kuće ni razgovarao sa muškarcima u bilo koje vreme te večeri, i zato što P.Đ. ne može biti dalje ispitan o ovoj činjenici, sud smatra da ovo nije dokazano. U svakom slučaju, zbog nalaza suda da u tačnom momentu pucnjave, **D.Đ.** nije bio uračunljiv (ispod detaljno objašnjeno), mogućnost da je on možda stajao ispred i razgovarao sa muškarcima pre događaja ne bi imala značaj za ishod presude.

5. Svedočenje optuženog

Optuženi je dao izjavu i odgovarao na pitanja dana 24. juna 2010. godine. U vezi kritične noći, on se setio sledećeg:

Njegova supruga B.Đ. je otišla u spavaću sobu sa njihovim sinom u približno sata. **D.Đ.** je zaključao vrata i postavio neke pločice uz vrata zbog bezbednosnih razloga. Video je da su vratašca koja vode u potkrovlje otvorena i da su prozori na potkrovlju takođe otvoreni. Pošto je otišao u potkrovlje da zatvori prozore video je ispred kuće u kome je neko sedeo. Telefonom je pozvao S.Đ. da mu kaže o . Takođe je odozgo vikao osobi “Pomero to odatle!”

D.Đ. se seća da je, nakon kratkog vremena pošto je taj automobil otišao, video dve osobe na putu vani, i da je čuo jednog od njih kako kaže “Eno ga, ne možemo mu ništa učiniti, ali ćemo srediti njegovog sina”. Ovo ga je uznemirilo i on je pozvao telefonom svog brata po drugi put da ga upozori da pozove policiju.

D.Đ. nije mogao da se seti ničeg drugog što se desilo te noći nakon tog vremena. Nije mogao da se seti da je uzeo pušku, pucao iz puške, sišao dole i video svoju suprugu.

C. Duševna sposobnost optuženog

Dana . godine, pretpretresni sudija je izdao naredbu za psihijatrijsko ispitivanje i analizu optuženog kako bi se procenilo da li je patio od nekih duševnih nedostataka ili umanjene uračunljivosti u vreme izvršenja krivičnog dela. Sprovedene su opsežna psihoanaliza i testiranje, i rezultati su analizirani i elaborirani u tri pisana veštačenja.

Veštačenje neuropsihijatra⁹

Neuropsihijatar dr R.J. je ispitala optuženog u četiri zasebne prilike u Pritvornom centru u od . godine. Psihotestiranje optuženog je obavljeno . godine. U pisanom veštačenju, dr J. nalazi da optuženi ne pati od nekog trajnog mentalnog poremećaja ili bolesti. Međutim, psihotest je pokazao “neuravnoteženost ličnosti, nagomilani umor, psiho-emocionalni pritisak i nagomilani strah...kao i jak osećaj straha i ugroženosti, i parnoidni doživljaj realnosti, koji su izazvali mentalnu dekompenzaciju pacijenta, koja je po intenzitetu i kvalitetu bila, *tempore criminis*, psihotične razmere”. Dr J. je mišljenja da je optuženi patio od paranoje i da je u vreme krivičnog dela bio opsednut strahom da će neko pokušati da ubije njegovog sina. Ona zaključuje da:

u vreme počinjenog krivičnog dela za koje se tereti, **D.Đ.** je bio u stanju privremenog mentalnog poremećaja tipa paranodina psihotična reakcija praćena jakim afektivnim “aktiviranjem, afektom koji je sprečio njegovo logičko razmišljanje zbog afektom sužene svesti/uticaja afekta na svest i rezonovanje.”

Izveštaj psihologa¹⁰

U svom veštačenju, dr N.M. nalazi da je optuženi patio od poremećaja ravnoteže ličnosti, čije su karakteristike “jaka unutrašnja psiho tenzija i preterana reakcija na spoljašnju provokaciju”. Ona zaključuje da je ova “neravnoteža” ličnosti, zajedno sa nagomilanim umorom i stresom, psihološko-emocionalnim tenzijama, osećajem straha i ugroženosti, i paranoidnog doživljaja realnosti, izazvala psihičku dekompenzaciju, koja je u trenutku krivičnog dela bila psihotične razmere po intenzitetu i kvalitetu.

Izveštaj sa Univerzitetske klinike o stanju mentalnog zdravlja¹¹

Izveštaj o stanju mentalnog zdravlja optuženog koji je podnet od strane Univerzitetske klinike i koji su potpisali dr F.D. i dr N.M. se bazira na neuropsihološkom ispitivanju, kliničkim ispitivanjima od . godine, laboratorijskim analizama i istraživanju, i dodatnoj metodologiji. U izveštaju se zaključuje da je krivično delo bilo direktna posledica psihopatološke podloge, karakteristične za duševni poremećaj poznat kao deluzivni poremećaj/paranoja. U vreme kada je pucao iz oružja, **D.Đ.** je bio izraženo neuračunljiv, nije mogao da razume ozbiljnost krivičnog dela i nije imao kontrolu nad svojim delima. Lekari predlažu da se krivična odgovornost izuzme i da se **D.Đ.** smesti u zatvorsku bolnicu na obavezno psihijatrijsko lečenje.

Dr R.J. i dr F.D. su svedočili na sudu u svojstvu veštaka. Oni su oboje prihvatili i podržali nalaze svojih izveštaja i pružili detaljno objašnjenje svojih zaključaka.

⁹ “Psihijatrijsko veštačenje **D. Đ.** iz – opština ”, dr R. J. , .

¹⁰ “Psihološki izveštaj” **D. Đ.** , dr N. M. , ..

¹¹ “Nalaz o stanju mentalnog zdravlja **D. Đ.** rođenog godine u ”, .

Sud je u potpunosti zadovoljan veštačenjem, i prihvata u celosti izveštaje i svedočenja dr R. J. i dr F.D.. Stoga, utvrđeno je da je **D.Đ.**, u vreme krivičnog dela, patio od privremene neuračunljivosti kao što je definisano u članu 12, stav (1) PKZK, i nije bio u stanju da razume ili kontroliše svoja dela.

D. Pravna kvalifikacija

1. Primenjiv zakon

Materijalni zakon koji se primenjuje u predmetu je Krivični zakon koji je bio na snazi u vreme kada je počinjeno krivično delo. Krivično delo je počinjeno . Krivični zakon na snazi u to vreme je bio Privremeni krivični zakon Kosova (PKZK) koji je stupio na snagu 06. aprila 2004. godine.

Član 2, stav (1) PKZK propisuje da u slučaju promene u zakonu koji se primenjuje pre pravnosnažne presude, primenjivaće se zakon koji je povoljniji za počinioca. U ovom slučaju, trenutni zakon - Krivični zakon Kosova (KZK) koji je stupio na snagu 06. januara 2009. godine nije povoljniji za optuženog u ovom određenom slučaju. Stoga, PKZK je materijalni zakon koji se primenjuje.

Po pitanju *proceduralnog* zakona koji se primenjuje, zbog posebnih okolnosti u severnoj Mitrovici i severnim opštinama u Mitrovačkom okrugu, sudsko veće se poziva na Privremeni zakon o krivičnom postupku Kosova (PZKPK) koji je stupio na snagu 06. aprila 2004. godine. Sud zapaža da stavovi PZKPK koji se primenjuju su potpuno identični sa Kosovskim zakonom o krivičnom postupku (KZKP) koji je stupio na snagu 06. januara 2009. godine.

Pored toga, zbog neuračunljivosti optuženog kada je krivično delo počinjeno, UNMIK uredba br. 2004/34 o Krivičnom postupku koji uključuje počinioce sa duševnim poremećajima je takođe primenjiva kao *lex specialis*.

2. U vezi optužbi za teško ubistvo i ubistvo u pokušaju

Optužnica tereti optuženog za teško ubistvo, suprotno članu 47, tačka (4) PKZK, u vezi ubistva R.M-, i ubistvo u pokušaju, suprotno članu 146 u vezi člana 20 PKZK, u vezi ranjavanja P.Đ.. Međutim, sud smatra da činjenične okolnosti ispravno padaju pod pravnu kvalifikaciju teško ubistvo suprotno članu 147, tačke (4) i (11) PKZK.

Tačka (4) člana 147 kvalifikuje ubistvo kao "teško" ubistvo ako je u procesu oduzimanja života osobi počinilac namerno ugrozio život drugih osoba. Kada je **D.Đ.** sa namerom pucao iz svoje automatske puške na muškarce koji su stajali ispred njegove kuće, on je

izazvao smrt R.M- i ugrozio život S.Đ. zbog blizine muškaraca i zbog upotrebe smrtonosnog oružja od strane optuženog. Tačka (11) člana 147 kvalifikuje ubistvo kao “teško” ako počinitelj sa namerom počini dva ili više ubistva. Kada se dovede u vezu sa članom 20 PKZK, ova odredba obuhvata ubistvo u pokušaju P.Đ. pored ubistva R.M-.

3. Stanje privremene neuračunljivosti

Član 11 PKZK zabranjuje krivičnu odgovornost za krivična dela počinjena dok je počinitelj neuračunljiv. Kao što je gore objašnjeno, u vreme kada je počinjeno krivično delo, **D.Đ.** je bio u stanju privremene neuračunljivosti, i zbog toga nije krivično odgovoran za svoja dela.

UNMIK uredba 2004/34 propisuje osnove za izricanje obaveznog psihijatrijskog lečenja u predmetima gde počinitelj dela pati od neuračunljivosti. Poglavlje 5 uredbe glasi da će sud “izreći meru obaveznog psihijatrijskog lečenja na slobodi” gde sud utvrdi da postoji velika opasnost da će počinitelj dela počiniti u budućnosti nasilno krivično delo protiv druge osobe i da će psihijatrijsko lečenje na slobodi otkloniti tu opasnost. Član 12.3 propisuje da, ako se utvrdi da je optuženi bio neuračunljiv u vreme kada je počinjeno krivično delo, sud “će izdati rešenje kojim se izriče mera obaveznog psihijatrijskog lečenja” ako su ispunjene osnove poglavlja 5 i ako je javni tužilac podneo zahtev za izricanje obaveznog psihijatrijskog lečenja.

Tokom svedočenja veštaka, i dr R.J. i dr F.D. su bili direktno ispitani o opasnosti koju **D.Đ.** može da predstavlja drugima u budućnosti. Dr J. je posvedočila da uvek postoji mogućnost da se ponovo desi epizoda ekstremnog stresa i deluzivne paranoje. Međutim, u većini slučajeva, takvo stanje se ne ponovi, i u posebnom slučaju **D.Đ.**, pacijent je skloniji izvršenju samoubistva nego ubistvu u budućnosti zbog njegove depresije i krivice zbog dela koje je počinio. Dr D. je posvedočio da, ako **D.Đ.** ne bude podvrgnut redovnoj terapiji, postoji rizik da on doživi još jednu mentalnu dekompenzaciju u budućnosti, međutim, ova mogućnost je umanjena. On je potvrdio tvrdnju dr J. da postoji veći rizik da bi optuženi mogao da počini samoubistvo nego ubistvo.

Oba veštaka su se složila da bi **D.Đ.** koristilo psihijatrijsko lečenje. Dr D. je posvedočio da optuženi treba biti stavljen pod strogu kontrolu psihijatra tokom ograničenog vremena, prvenstveno kako bi se sprečilo samoubistvo, ali takođe kako bi se sprečila opasnost po druge. On je mišljenja da optuženi treba biti smešten u instituciju tokom perioda od približno dve godine i potom bi moglo da se ponovo oceni njegovo mentalno stanje. Dr J. je takođe posvedočila da bi trebalo da **D.Đ.** bude pod kontrolom psihijatra, a posebno, da bi trebalo da mesečno prima injekcije protiv paranoje kao i oralne lekove. Oba veštaka su se složila da sada kada su članovi porodice optuženog obavesteni o stanju **D.Đ.**, oni mogu bolje da primete znakove ili simptome buduće epizode, i biće u pripravnosti da primete da li se njegovo stanje pogoršalo.

Sud smatra da su ispunjene osnove za izricanje obaveznog psihijatrijskog lečenja po članu 5 UNMIK uredbe. Postoji opasnost da bi D.Đ. mogao da učini nasilno krivično delo u budućnosti, i ovaj rizik se može rešiti psihijatrijskim lečenjem. Pored toga, tokom svoje završne reči dana 05. jula 2010. godine, tužilac Marija Bamia je usmeno podnela zahtev, u slučaju da sud ne smatra optuženog krivično odgovornim za njegova dela zbog neuračunljivosti, da sud naredi obavezno psihijatrijsko lečenje shodno UNMIK uredbi. Stoga, pravni preduslovi za izricanje naredbe za obavezno psihijatrijsko lečenje su ispunjeni po zakonu, i na taj tačin se nalaže **D.Đ.** da bude podrvgnut psihijatrijskom lečenju dok je na slobodi.

4. U vezi optužbe za oružje

D.Đ. je priznao krivicu po pitanju optužbe za neovlašćeno vlasništvo, kontrolu, posedovanje ili upotrebu oružja, suprotno članu 328, stav (2) PKZK. On je posvedočio da su oružje , proizvedeno u , kalibra mm, sa serijskim brojem , doneli njegova sestra i zet iz tokom rata i da su ga ostavili u njegovoj kući približno godine pre događaja. **D.Đ.** je bio svestan prisustva oružja u njegovoj kući bez važeće dozvole tokom nepoznatog vremenskog perioda do . Stoga, on je kriv i krivično je odgovoran za neovlašćeno *posedovanje* oružja tokom ovog perioda.

Zbog toga što sud smatra da je u vreme pucnjave **D.Đ.** bio neuračunljiv, on ne može biti krivično odgovoran za delo neovlašćena *upotreba* oružja u noći .

E. Odbačeni zahtevi

Na ročištu glavnog pretresa dana 28. aprila 2010. godine, branilac Redžep Kačaniku je usmeno saopštio zahtev sudskom veću da se sprovede poseta mestu zločina kako bi se lično videla konfiguracija terena, posebno direktna linija vidokruga sa prozora potkrovlja prema mestu zločina. Pravni zastupnik oštećene stranke, Boban Savić, je proširio predlog branioca, i zahtevao da se izvrši rekonstrukcija mesta. Nakon većanja, sudsko veće je odbilo oba zahteva jer su dokumenti spisa predmeta sadržali izveštaje sa mesta zločina i obimne fotografije mesta. Stoga, sudsko veće je već imalo sve neophodne informacije i dokumente kako bi došlo do presude.

Na ročištu glavnog pretresa dana 24. juna 2010. godine, pravni zastupnik oštećene stranke, Miodrag Brkljač, je predložio da sudsko veće naredi dodatno veštačenje veštacima koji su već svedočili, kako bi im se dozvolilo da razmotre nove informacije i dokaze koji su izašli na svetlo nakon što su oni završili prvobitno ispitivanje optuženog i pregled spisa predmeta. Pravni zastupnik je posebno naglasio da se svedočenje B.Đ. korenito razlikuje od njene prve izjave datoj policiji. Nakon većanja, sudsko veće je odbacilo predlog, jer su pisana veštačenja zajedno sa svedočenjima veštaka bila jasna i potpuna, sa jedinstvenim zaključkom. Sva pitanja koja su ostala bez odgovora u pisanim

veštačenjima su bila postavljena veštacima tokom njihovih svedočenja. Pored toga, svedočenja svedoka na sudu nisu mogla imati uticaj na um optuženog u vreme kada je počinjeno krivično delo.

F. Određivanje kazne

U određivanju dužine kazne, sud mora da proceni sve olakšavajuće i otežavajuće faktore, shodno članu 64 stav (1) PKZK.

Sud je za olakšavajuće okolnosti uzeo činjenicu da optuženi ranije nije imao krivični dosije, da je priznao ovo krivično delo – izjasnio se krivim po optužbi za neovlašćeno posedovanje oružja, i da mora da izdržava svoju suprugu i dece.

Sud je za otežavajuću okolnost uzeo činjenicu da je u kosovskom društvu neovlašćeno posedovanje oružja izuzetno rašireno i da ova oružja predstavljaju posebnu opasnost jer se često koriste za rešavanje bilo koje vrste konflikta. Kao što se sam optuženi izrazio, nije trebalo da poseduje to oružje, i da nije imao pristup takvom oružju, ubistva se ne bi desila.

Za krivično delo neovlašćeno vlasništvo, kontrola, posedovanje ili upotreba oružja, kršeći član 328, stav (2) PKZK, zakon propisuje novčanu kaznu ili zatvorsku kaznu u trajanju od jedne do osam godina. Sudsko veće je izreklo zatvorsku kaznu u trajanju od dve godine za ovo krivično delo.

D.Đ. je bio u sudskom pritvoru od . godine, u periodu od preko godine. Shodno članu 73, stav (1) PKZK, vreme provedeno u sudskom pritvoru biće uračunato u izrečenu zatvorsku kaznu. Stoga, optuženi je već odslužio u potpunosti e godine zatvorske kazne na koju je osuđen, i naloženo je da odmah bude oslobođen.

G. Oduzeti predmeti

Oružje , proizvedeno u , kalibra mm, sa serijskim se oduzima shodno članu 60, stavu (1) i članu 328, stavu (5) PKZK.

H. Troškovi

Pošto je **D.Đ.** proglašen krivim za neovlašćeno vlasništvo, kontrolu, posedovanje ili upotrebu oružja, on mora da nadoknadi deo troškova krivičnog postupka vezanog za ovu optužbu shodno članu 102, stav (1) PZKPK, izuzev troškova usmenog i pismenog prevođenja. Shodno članu 102, stav (1), on neće nadoknaditi troškove vezane za optužbe

ubistva. Shodno članu 100, stavu (2) PZKPK, sud će doneti zasebno rešenje o iznosu troškova kada se dobiju takvi podaci.

I. Imovinski zahtev

Dana 28. aprila 2010. godine, pravni zastupnik Boban Savić je podneo imovinski zahtev u ime oštećenih stranaka Z.M. (brat žrtve) i J.M. (majka žrtve) u iznosu od 178.240,00 evra za štete nastale ubistvom R.M-. Neosporno je da imovinski zahtev proizilazi iz dela optuženog.

Međutim, obzirom da sud smatra da optuženi nije krivično odgovoran za svoje delo, krivično sudsko veće ne može primorati optuženog da nadoknadi oštećenoj stranci štete nastale njegovim delom, shodno članu 112 PZKPK.

Zbog ovog razloga, imovinski zahtev oštećene stranke se upućuje na *parnični* postupak shodno članu 112, stav (3) PZKPK.

Okružni sud u Mitrovici K. br. 02/2010

Napisano na engleskom, zvaničnom jeziku.

Tara Khan
zapisničar

Hajnalka Veronika Karpati
predsednik veća

Čarls L. Smit, III
član veća

Nikolaj Enčev
član veća

Pravni lek:

Ovlašćene osobe mogu podneti žalbu u pisanoj formi protiv ove presude Vrhovnom sudu Kosova preko Okružnog suda u Mitrovici u roku od petnaest dana (15) dana od datuma prijema primerka presude, shodno članu 398, stav (1) PZKPK.